

4. FELJEGYZÉS AZ IRODALMI ÉLET JELENLEGI HELYZETÉNEK NÉHÁNY JELENSÉGÉRŐL. Politikortörténeti Intézet Archívuma (PtIA) 276. f. 68/94. ő. e. 5. o.
5. FELJEGYZÉS HORVÁTH MÁRTON ELVTÁRSNAK. 1951. június 29. PtIA 276. f. 65/332. ő. e. 91. o.
6. Révai J.: MEGJEGYZÉSEK IRODALMUNK NÉHÁNY KÉRDÉSÉHEZ. In: A LUKÁCS-VITA. Bp., Múzsák, 1985. 186. o. – A cikk megjelent a *Társadalmi Szemle* 1950/3–4. számában. 193–211. o.
7. Public Record Office, London, FO 371–100. 609 NH 1751/1. THE POLITICAL AND COMMUNIST EFFECT IN PRESENT-DAY LITERATURE AND CULTURE IN HUNGARY WHICH IS STIMULATED IN MOSCOW.
8. Révai József felszólalása az első írőkongresszuson. *Csillag*, 1951. május. 590. o.
9. Foucault, M.: THE HISTORY OF SEXUALITY. In: POWER/KNOWLEDGE. Colin Gordon, New York, 1980. 124. o.
10. In: Szilágyi Ákos: NEM VAGYOK KRITIKUS! Bp., Magvető, 1984. 414–457. o.
11. Molnár Miklós: Az „IRODALMI ÚJSÁG” TÖRTÉNETE. Kézirat. Ezúton is köszönetet mondok Molnár Miklósnak, hogy kéziratát rendelkezésemre bocsátotta.
12. IRODALOMPOLITIKÁNK ÉRTÉKELÉSE. 1953. október 30. PtIA 276. f., 89/405. ő. e. 88. o.
13. In: SORSHELYZETEK. EMLÉKEZÉSEK AZ ÖTVENES ÉVEKRE. Bp., Minerva, 1986. 162. o.
14. In: Lukács György: MEGÉLT GONDOLKO-DÁS. ÉLETRAJZ MAGNÓSZALAGON. Bp., Magvető, 1989. 276–277. o.
15. Dalos György: AZ MDP IRODALOMPOLITIKÁJA. Kézirat.
16. In: Illyés Gyula: MENET A KÖDBEN. Bp., Szépirodalmi, 1986. 380–388. o. és *Irodalmi Újság*, 1956. november 2. 3. o.
17. Lásd 12. sz. jegyzet, 6. o.
18. ISMERTETÉS A PB 1954. FEBRUÁR 3-I VITÁJÁRÓL. PtIA 276. f. 89/405. ő. e. 218. o.
19. AZ ÍRÓSZÖVETSÉG PÁRTIRÁNYÍTÁSÁNAK SZERVEZETI FORMÁI. 1953. november 28. PtIA. 276. f. 89/406. ő. e. 100. o.
20. Uo. 110. o.
21. A *Mozgó Világ* 1993. márciusi számában a MAGYAR IRODALOM MOSZKVÁBÓL NÉZVE – 1952 című tanulmányában Hajdu Tibor közlése az orosz levéltárakban folytatott kutatásainak legfrissebb eredményeit. A cikk szerint 1952-ben a budapesti *szovjet* nagykövetség is fölfigyelt a magyar kultúrpolitika és különösen Révai (úgymond) liberalizmusára.
22. Max Aub: BESZÉLGETÉSEK BUÑUELLEL. *Filmvilág*, 1990. november 4.

Baka István

SZTYEPAN PEHOTNIJ VERSESFÜZETÉBŐL

Szentpéterváron újra

В Санкт-Петербурге снова

Leszállt a köd nem tudtam merre járok
Az utcatábláig se láttam el
Valahol elmaradtak a barátok
Vacogtam és nem volt számomra hely

A városban ahol születtem egykor
Valamelyik ötéves hajnalán
Hittem sokáig jó egy kedvesebb kor
Száz grammokon kihúzhatom talán

Addig de hamarabb fogyott el ám a
Polcról a vodka mint a fett betűk
A hírlapokból s nem jut nékem mára
Se több tütü de kaphatok tetűt

Szentpéterváron újra hát megértem
Mondtam magamban hogy Lenin ledől
Szél fútta el és visszahozta Péter
Lázálmaait a Finn-öböl felől

Leszállt a köd nem láttam merre járok
Dohogtam csak hogy nyugtassam magam
S szorongtam is megásták már az árkot
Hol kuksolok majd géppisztolyosan

Vacogtatott a téli éj az utcán
Puskin vagy rendőr sziluettje nem
Suhant át tévelyegtem mint a pusztán
Mózes hada bár egyszemélyesen

S ahogy megálltam öklömet emelve
Mely mint a cékla ázott veresen
Borcs-sűrű ködben tejföllel keverve
Magam magamnak voltam levesem

De csillagok zsírkarikák nem úsztak
Fejem fölött ily savanyú-sovány
A lé amelybe csontnak s némi húsnak
Pottyantam rég egy téli éjszakán

Kondér-korom korom kora belőled
Hogy mászhatnék ki síkos vagy nagyon
Mindegyre visszacsúszom jól kifőzted
Uram te is de jól van rád hagyom

A sűrűjében itt alul nem is rossz
Elszopogatni szaftos kézfejem
Csak arra kérlek túl soká ne kínozz
Egyszerre szúrj villádra Istenem

Így szónokoltam alig állva lábom
De Isten messze volt vagy nem figyelt
S mint baltáját Raszkolnyikov kabátom
Alatt cipeltem súlyos szívemet

Hideg volt köd volt s az jutott eszembe
Köpönyegem megint letéphetik
És rémlett hallom közeledni szembe
A Bronzlovas dübörgő lépteit

De nem jött senki csak a holtak árnya
S a köd gomolygott ballagtam tovább
Lámpák derengtek rám fagy-celofánba
Csomagolt sápatag hortenziák

S úgy tetszett ekkor árnyék lettem én is
Halvány akár a téli alkonyok
Mikor Péter-Pál tornya tűjén végig
Isten hasából arany vér csorog

Megdermedt lábam haza nem találhat
Lépegetek de máshová oda
Hol Mandelstam lohol telefonálgat
S ír konyhaasztalán Ahmatova

A zöld szalonban tea gőze terjeng
Szivarfüstfelhőn puttó könnyököl
Előszobából sárcipőt levetve
Blok lép be és a kerevetre dől

Hodaszevics heringgel a kezében
Csúszkál a járdán Puskinról motyog
S megindulnak Kronstadt felé a jégen
Végső rohamra a bolsevikok

Ez volt az álom amit rám bocsátott
A fagy amíg a járdaperemen
Csücsültem ám megleltek a barátok
És hazavittek még elevenen